

PROBLEMS OF SOCIAL STRATIFICATION IN THE SOCIETY OF UZBEKISTAN

Normurodova Mohigul Shuhrat qizi

Faculty of Social Sciences, National University of Uzbekistan
Sociology student

<https://doi.org/10.5281/zenodo.5516507>

ARTICLE INFO

Received: 05th September 2021
Accepted: 10th September 2021
Online: 15th September 2021

KEY WORDS

Unemployment, social
stratification, market
economy, strata,
employment,
macroeconomic structure,
inactivity.

ABSTRACT

This article deals with the creation of a special phrase in sociology to analyze and describe the mechanisms of change in society (social process, social dynamics, social change, social development, etc.) and the social process - the stages of development of social phenomena and social systems. that is. For example, the learning process is a sequence of individual types of learning. Implement comprehensive reforms to address unemployment problems.

O'ZBEKISTON JAMIYATIDA SOTSIAL QATLAM MUOMMOLARI

Normurodova Mohigul Shuhrat qizi

O'zMU ijtimoiy fanlar fakulteti
Sotsiologiya yo'nalishi talabasi

MAQOLA TARIXI

Qabul qilindi: 05-sentabr 2021
Ma'qullandi: 10-sentabr 2021
Chop etildi: 15- sentabr 2021

KALIT SO'ZLAR

Ishsizlik, sotsial
strafikatsiya, bozor
iqtisodiyoti, qatlamlar,
bandlik, makroiqtisodiy
tarkib, nafaollik

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada sotsiologiya fanida jamiyatning o'zgarish (sotsial jarayon, sotsial dinamika, sotsial o'zgarish, sotsial taraqqiyot va boshqa) mexanizmlarini tahlil etish va tavsiflash uchun maxsus ibora yaratilgi haqida va sotsial jarayon — bu sotsial hodisalar va sotsial tizimlarning rivojlanish bosqichlari, holatlarining izchillik bilan almashib turishi ekanligi. Masalan, o'quv jarayoni o'quv mashg'ulotlarining alohida turlarini izchillik bilan almashib turishini ifodalaydi. Ishsizlik muammolari va unga hal qilish uchun keng qamrovli islohatlarni amalga oshirish.

Sotsial stratifikatsiya – jamiyat va uning qatlamlari tuzilishini, ijtimoiy tabaqalanish, tengsizlik belgilari, tizimini fodalaydi. Stratifikatsiya (lotincha stratum – qatlamvafatsio – bajaraman) jamiyat tuzilmasi, alohida qatlamlari, ijtimoiy tabaqalanish belgilari tizimi va tengsizlikni ifoda etuvchi sotsiologik tushunchadir.

Strifikatsiya sotsiologiyaning asosiy tushunchalaridan biri sifatida jamiyatning ijtimoiy tarkibi, ijtimoiy guruhlar va ularni tabaqalanishi belgilari tizimini o'zida aksettiradi. Hozirgi zamon stratifikatsion yondashuvning nazariyotchilari ijtimoiy guruhning ishlab chiqarishdagi ishtiroki, jamiyatning asosan mulkka bo'lgan munosabati asosida tabaqalashuvi xususidagi marko iqsodiy yondashuvni inkor etib, jamiyat ma'lumot, darajasi, daromat ko'maklari va boshqa belgilarga ko'ra tabaqalanishini asoslab beradilar. Ular yuqoridagi belgilarga ko'ra ajraluvchi ijtimoiy guruhlardan tashqari, yuqori tabaqa, o'rta tabaqa va quyi tabaqa doimiy amal etishini ta'kidlaydilar.

Ijtimoiy tabaqalanish degani odamlarning jamiyatda qanday joylashishi va tartiblanishini anglatadi. G'arbiy mamlakatlarda ushbu tabaqalanish, birinchi navbatda, ijtimoiy-iqtisodiy holat natijasida yuzaga keladi, yuqori bo'lgan unda ierarxiya moliyaviy resurslarga va imtiyoz shakllariga ega bo'lish ehtimoli yuqori bo'lgan guruhlarni aniqlaydi. Odatda yuqori qatlamlar ushbu manbalardan ko'proq foydalanish imkoniyatiga ega, pastgi qatlamlar esa ularning sonini kamaytirishi yoki hech bo'lmaganda, ularni

ma'lum bir noqulay holatga keltirish mumkin.

Bizning jamiyatimizda bilamizki, yuqori, quyi va o'rta qatlamlar bor. Shulardan quyi qatlani ishsizlik muammolarini ko'rib chiqamiz.

Shuningdek, sotsial quyi qatlamning ya'ni ishsizlik muammosini oladigan bo'lsak, Jahon tajribasiga ko'ra, bozor iqtisodiyoti sharoitida mehnat resurslarini ish bilan ta'minlash masalasi dolzarb hisoblanadi. Ishsizlikni bartaraf etish aholi bandligini ta'minlash masalasi dolzarb hisoblanadi. Ishsizlikni bartaraf etish aholi bandligini oshirish muammosini makroiqtisod²iy tartibga solish tizimida hamda taraqqiy etgan bozor tuzilmasi shakllangan mamlakatlarning butun iqtisodiy siyosatida eng asosiy masalalardan biridir.

Makroiqtisodiyot – mamlakat (yoki uning bir qismi, tarmoqlari) iqtisodiyotini, inflatsiya, ishsizlik, budjet taqchilligi (defisiti), iqtisodiy o'sish, iqtisodiyotning davlat tomonidan boshqarilishi va shu kabi umumiy jarayonlarni o'rganuvchi fan. Makroiqtisodiyot YaIM, YaMM, yalpi talab, yalpi taklif, to'lov balansi, pul bozori, Tovar bozori va mehnat bozori kabi tushunchalar bilan ishlaydi.

Davlatimizda aholi ishsizlik oqibatida migratsiya kuchayib bormoqda. Aholi oilasini va farzandlarini, o'zining shaxsiy ehtiyojlarini qondirish maqsadida ketishmoqda.

Ayni vaqtlarda aksariyat xorijiy mamlakatlarda ish topolmaslik natijasida

¹www.akadmvd.uz

²I.A.Karimov "bosh maqsadimiz - kengko'lamlislohatlarvamodernizatsiyayo'liniqat'iy atbilandavomettirish.

ishchilar mehnat bozorini tark etmoqda. Hozirgi vaqtda dunyo miqyosida 621 million yoshlar o'qimaydi, ishlamaydi, kasbiy tayyorgarlikdan o'tmaydi, ular nafaol aholi guruhlari tarkibiga mansubdir. Turli mamlakatlardan nafaollik turlichadir. Buni bartaraf etish va xalqaro mehnat bozoridagi vaziyatni barqarorlashtirish uchun jaxon miqyosida 2022 yilgacha 600 milliondan ortiq ish joyi yaratilishi kerak.

Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish vaqti aholining davomi va oqilona bandligini davom ettirish masalalarini hal qilish, zamonaviy bandlik siyosatining mehnat bozoringing rivojlanishi bilan muvofik holda bo'lishi dolzarb vazifalaridan hisoblanadi va unda quyidagilarni amalga oshirish zarur:

- yangi ishchi urinlarini yaratishni davom ettirish va mavjud ish joylaring samaradorligini bilish;

- qishloq xo'jaligidan bo'shatilganlar, ishchi uylar safiga yangi qo'shiladigan va band bo'lmaganlar sonini hisobga olgan holda ishlab chiqilgan dasturlarni muntazam takomillashtirib borish;

-xududlar bo'yicha ishchi kuchiga bo'lgan talab va taklifni o'rganish yoki mehnat bozorini muvofiklashtirishning nazariy asoslarini yaratish va amalda qo'llash maqsadida bir qancha choralar-tadbirlar foydalanish zarur;

- bo'sh ish joylari yarmarkasini muntazam o'tkazish;

- avtomobil sozlik, to'qimachilik, qandolat, sanoatini rivojlantirish orqali bandlikni yanada takomillashtirish;

- iqtisodiyot nimodernizatsiyalash davriga mos holda xodimlarnio'qitish, qayta o'qitish va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish yo'li bilan xodimlar salohiyatini oshirish.

References:

1. www.akadmvd.uz
2. I.A.Karimov "Bosh maqsadimiz- keng ko'lamli islohatlar va modernizatsiya yo'lini qat'iyat bilan davom ettirish".